

SKUPINOVÝ VLIV

Sociální facilitace

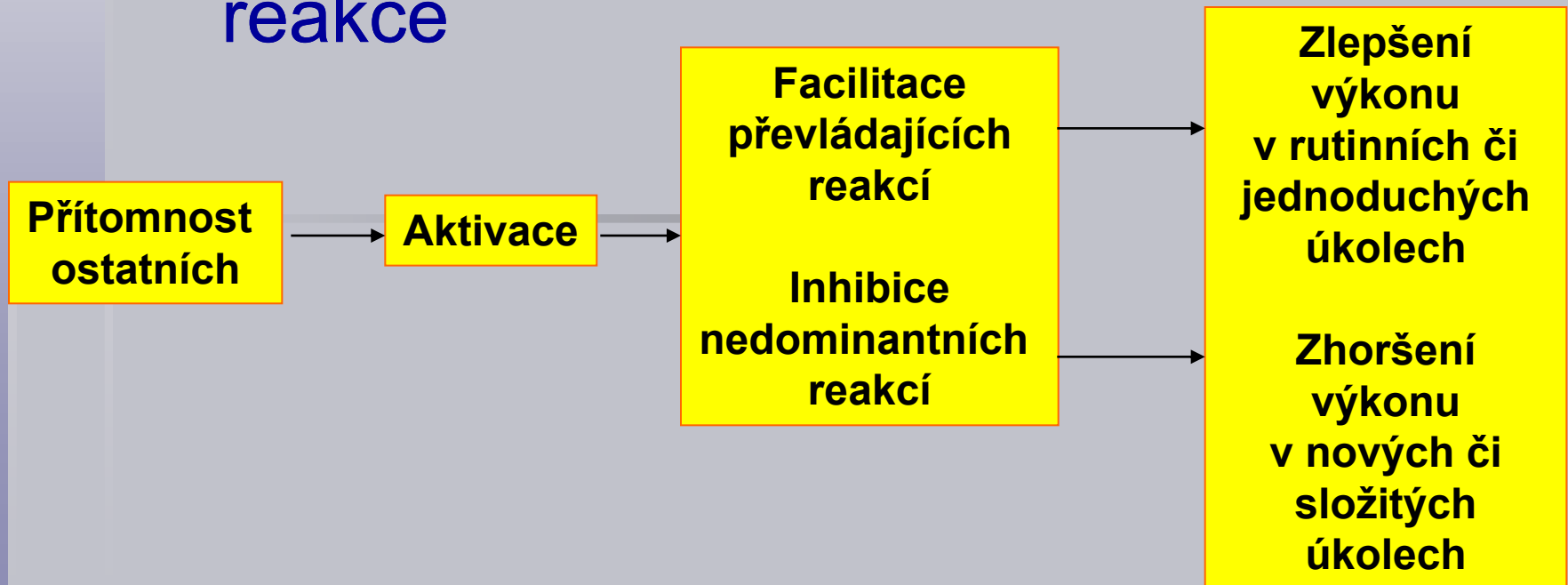
Sociální zahálení

Deindividuace

Skupinová polarizace

Sociální facilitace

- 1898 Norman Triplett
- Zajonc (1965): Vysoká hladina aktivace vede k aktivování převládajících reakcí organismu, facilituje se dominantní reakce

Sociální facilitace

- **Proč nás přítomnost druhých stimuluje?**
  - **Samotná přítomnost druhých** má za následek vrozené zvýšení aktivace (Zajonc, 1965,1980)
  - **Možnost hodnocení ze strany druhých** (Cottrell, 1972) – výkon zlepšuje či zhoršuje naše představa o tom, jak se nám bude či nebude dařit
  - **Konflikt pozornosti** (Sanders, 1981;Baron, 1986) - přítomnost druhých rozptyluje pozornost a to zvyšuje arousal

Sociální zahálení

- Ringelmannův efekt (1883 – 1887)
- Latané, Williams, Harkins (1979) – křik a dupání
- Sociální zahálení se projeví, pokud jsou splněny následující podmínky:
  - **Osoba není osobně zaujatá úlohou.**
  - **Nemá kritéria pro hodnocení vlastního výkonu.**
  - **Nemá kritéria pro hodnocení výkonu celé skupiny.**
  - **Věří, že nikdo nemůže srovnávat jeho výkon s výkonem někoho jiného ve skupině.**
  - **Je přesvědčen, že výkon celé skupiny nikdo nemůže srovnávat s výkonem jiné skupiny.**

Deindividuace

- Ztráta pocitu vlastní individuality, člověk pod vlivem anonymity jedná způsobem, který je v běžných situacích tlumený
- Gustave le Bon: Psychologie davu (1895)
  - Kolektivní duše davu
  - Dav je impulzivní, dráždivý, neschopný rozumně uvažovat, lehkověrný, přehánějící city

Deindividuace

- Zimbardo, 1970, schéma S - O - R

Podnětové podmínky

anonymita, snížená zodpovědnost, velikost skupiny, skupinová činnost, změna časové perspektivy, zvýšená aktivační úroveň, přetížení sensorického vstupu, fyzické zapojení do činnosti, nekognitivní zpětná vazba, nová nebo nestrukturovaná situace, změna (snížení) stavu vědomí

Důsledky

snížení koncentrace na sociální hodnocení, minimalizace sebehodnocení, oslabení vnitřní kontroly založené na prožívání viny a strachu, snížení prahu inhibovaného chování

Výstupní chování

vysoká emocionalita, impulzivnost, zkreslená percepce, velké těžkosti s ukončením chování, možná amnézie

Deindividuace, anonymita

- **Anonymita snižuje sebeuvědomění, člověk se pak více chová pod vlivem situace**
- **Zimbardovy experimenty**
  - Automobily (1970)
  - Množství elektrošoků dávaných při „výzkumu učení“ v závislosti na různých převlecích
  - Věznice

Výzkum vězňů a strážců v simulovaném vězení

Zimbardo, Haney, Banks (1973)

- **Cíl:** ověřit, že při vzniku negativních projevů chování a myšlenkových stereotypů typických pro vězeňské podmínky převažují situační příčiny nad dispozičními
- **Metoda:** ze 75 dobrovolníků vybráno 22 emočně stabilních mužů, plat 15 dolarů denně po dobu max. 2 týdnů
vězení v suterénu Stanfordské univerzity, uniformy
dozorci: udržovat rozumnou míru pořádku pro efektivní fungování, zákaz fyzického násilí
- **Výsledky:** experiment musel být ukončen po 6 dnech
vězni: patologický syndrom vězně
dozorci: patologie moci

Deindividuace

- Diener

Anonymita
Vysoká úroveň aktivace
Zaměření na vnější události
Jednotnost skupiny

A large, hollow, downward-pointing arrow with a black outline, indicating a causal link from the top box to the bottom box.

Snížené sebeuvědomování

A large, hollow, downward-pointing arrow with a black outline, indicating a causal link from the bottom box to the next level.

Deindividuace

deindividuace

Snížené zábrany vůči impulzivnímu chování
Zvýšená citlivost k bezprostředním podnětům a momentálním emočním stavům
Neschopnost monitorovat a regulovat vl. chování
Zmenšená obava z hodnocení druhými lidmi
Snížená schopnost racionálně plánovat

Skupinová polarizace

- Názory členů skupiny jsou po diskusi často extrémnější než před diskusí, jsou více posunuté směrem k pólu (k tomu, ke kterému směřovaly už před tím), tedy jsou více polarizované
- Vysvětluje
  - Teorie sociálního srovnávání
  - Teorie persuzivních argumentů